

Breda, 21 december 2022

Gemeenteraad van Breda
College van Burgemeester en Wethouders van Breda
Postbus 90156,
4800 RH Breda

Betreft: Prioriteiten gebiedsvisie Ulvenhoutse Bos.
Dossiernummer 2613756, Tkn aan Gemeenteraad.

Geachte gemeenteraad,

Op dit moment ligt deze Gebiedsvisie Ulvenhoutse Bos ter kennisname bij de gemeenteraad. Wij hopen dat u de kans wilt benutten om het college ook actief een richting voor de verdere uitwerking mee te willen geven.

Het blijkt immers dat maar weinigen zich bewust zijn van de ernst van de bedreiging van het Natura2000 gebied Ulvenhoutse Bos, dat als enige op het grondgebied van de gemeente Breda ligt. Over die bedreiging hebben wij samen met nmv Markkant en IVN Mark&Donge vorige maand een informatieavond georganiseerd, waar gelukkig ook enkele raadsfracties zich lieten informeren.

De voorliggende Gebiedsvisie Ulvenhoutse Bos is de eerste van de ca 21 Gebieds Gerichte Aanpakken Stikstof in Brabant die bestuurlijk vastgesteld kan worden. Dat verdient waardering. Toch valt ons op dat concrete, transparantie en meetbare doelen ontbreken. Er wordt gemeld dat nader onderzoek nodig is. Gezien de urgentie is er geen tijd te verliezen. Wij denken dat er genoeg onderzoek gedaan is en dat er zo snel mogelijk tot actie overgegaan moet worden.

Zeker omdat de urgentie hier erg hoog is, immers volgens de gegevens van de Minister voor Stikstof en Natuur worden de kritische overlevingswaarden voor de kenmerkende natuur hier met meer dan 250 % overschreden en is de overlevingskans van het Ulvenhoutse Bos met de huidige maatregelen in 2030 slechts 17 %. Of te wel de laagste prognose in Nederland. Wat volgens ons volstrekt onvoldoende is.

Met het vaststellen van de gebiedsintentieverklaring is afgesproken dat de volgende vier samenhangende en gelijkwaardige doelen worden nagestreefd:

1. Het Ulvenhoutse Bos wordt er beter van
2. De agrariërs perspectief bieden.
3. Ruimtelijke ontwikkelprojecten mogelijk maken
4. Kansen meekoppelen

Het is goed dat in deze intentieverklaring het Ulvenhoutse Bos op 1 staat, want natuurherstel was toch waar het allemaal om begonnen was. Maar het Ulvenhoutse bos wordt er beter van is onduidelijk geformuleerd. Je zou het kunnen lezen als: " Het zieke bos wordt weer helemaal beter". Maar je zou het ook kunnen lezen als: "Het zieke bos verbetert". In het 2e geval ontbreekt er dan een doelstelling bij. Wij zouden hier graag willen zien dat een overlevingskans van 100% nagestreefd zou worden.

Dit vraagt om urgentie bij de aanpak. Niet alleen om de bedreigde natuur te redden maar ook om gewenste maatschappelijke ontwikkelingen mogelijk te maken. Immers diverse rechterlijke uitspraken geven aan dat zonder stikstofreductie er geen andere ruimtelijke ontwikkelingen bij bijv. woningbouw, infrastructuur en landbouw mogelijk zijn. Dit was ook recentelijk de boodschap van dhr. Johan Remkes, waarbij hij adviseerde om met urgentie de stikstof/ammoniak emissies van 'piekbelasters' bij Natura2000 gebieden te saneren, door transitie naar duurzame landbouw, verplaatsing of aankoop, etc. Omdat anders de ontwikkelingen in Nederland – ook in Breda – op slot blijven. Waar het gaat om ruimtelijke ontwikkelingen heeft Johan Remkes ook gezegd dat niet alles kan. Die boodschap ontbreekt naar onze mening in deze gebiedsvisie. Dat betekent dat ook de hoog-stedelijke ambitie met zoekgebieden voor woningen en bedrijven in de omgeving van het Ulvenhoutse bos opnieuw bekeken zou moeten worden. Dat zou juist betekenen geen stedelijke ontwikkeling dichtbij het Ulvenhoutse bos en dat de ruimte voor het geplande bedrijventerrein Bavel-zuid gevonden zou moeten worden op de te revitaliseren bedrijventerreinen aan de noordkant van Breda. Een goede oplossing voor de A58 zou een ondertunneling kunnen zijn net als de A16 bij Prinsenbeek.

Die urgentie kan naar onze mening in de huidige Gebiedsvisie versterkt worden. Daarvoor noemen wij enkele aandachtspunten:

- Terecht wordt in de Gebiedsvisie gewezen op het grote aandeel van 43 % stikstof vanuit het buitenland. Maar dit kan geen excuus zijn. Nederland exporteert zelf het viervoudige van wat er uit het buitenland komt. Bovendien zitten we in dezelfde situatie als Vlaanderen waar ook een krachtige aanpak voor de stikstofreductie op stapel staat. Elkaar stimuleren en gezamenlijk werken aan de oplossing zal de richting moeten zijn. Het GGA Ulvenhoutse Bos kan meer dan nu zijn invloed aanwenden om provinciale en landelijke bestuurders daartoe aan te zetten. Zonder te vergeten om ook in rechtstreeks overleg met onze Vlaamse burens naar oplossingen te zoeken.
- Behalve de bedreigde natuur is ook de gezondheid van de burgers in onze Vlaams-Brabantse grensstreek een aandachtspunt. Immers de luchtkwaliteit in onze grensstreek van de Noorder Kempen behoort tot de slechtste van de EU landen. De provincie heeft daarom al een actie ingezet om de levenskansen in Brabant door schonere lucht weer met drie jaar te herstellen. Dit is een aandachtspunt en meekoppelkans die in de aanpak van het GGA Ulvenhoutse Bos meer urgentie verdient.
- Kort na de belasting van het Ulvenhoutse Bos vanuit het buitenland volgt de landbouw met 32 % (van de binnenlandse bronnen is dit zelfs 55%). Met name de Piekbelasters hebben door hun nabijheid van het Ulvenhoutse Bos een grote invloed, vandaar dat dhr. Johan Remkes ook adviseert om die met spoed te saneren. Een inventarisatie van die Piekbelasters rondom het Ulvenhoutse Bos hebben wij u ongeveer een jaar geleden toegezonden. Zie daarvoor overigens de websites van IVN Mark&Donge en nmv Markkant-Milieudefensie. Wij hopen dat u daar nuttig gebruik van kan maken voor de transitie van die bedrijven.

- Meekoppelkansen worden terecht genoemd. De aandacht voor het natuur- en beekherstel Markdal zou hier aan toegevoegd moeten worden. Immers ook daar is een grote transitie opgave die nu recent via Provincie en Waterschap weer opgestart is. In dat gebied zijn dichtbij het Ulvenhoutse Bos ook diverse Piekbelasters. Het lijkt of beide projecten gescheiden van elkaar deels de zelfde doelen nastreven, het geen niet het meest efficiënt is. Het samen optrekken – zeker waar ook ondernemers willen veranderen – lijkt een logisch aandachtspunt, wat nu gemist wordt.
- Diverse andere bronnen van stikstofemissies van veel kleinere orde worden genoemd en krijgen veel aandacht. Waardoor het lijkt dat de grote brokken – met name de piekbelasters - over het hoofd gezien worden. Als overkoepelend aandachtspunt pleiten wij er voor om te focussen op de grote bronnen direct bij het Ulvenhoutse Bos.
- Terecht worden ook de solitaire- en teeltondersteunende kassen genoemd. In hoog tempo neemt het glas, plastik en andere vormen van industrieel materiaal in het landschap toe met alle gevolgen van dien voor de waterhuishouding van het Ulvenhoutse bos. Ook hier zou de stelling van Johan Remkes van toepassing moeten zijn. Teelten op containervelden of andere vormen van teeltondersteunende voorzieningen, waarbij de landbouwgrond niet meer gebruikt wordt, zou in de toekomst verwezen moeten worden naar (agrarische)bedrijventerreinen. Dat gebeurt in België al op daken van logistieke bedrijven. De vrijkomende grond zou dan beschikbaar moeten komen voor extensieve biologische landbouw.
- Als laatste aandachtspunt noemen wij de ontbrekende betrokkenheid van de gemeenten Oosterhout en Gilze en Rijen. Hoewel niet zo bekend, zijn bij beiden op hun grondgebied aanzienlijke Piekbelasters gevestigd in respectievelijk Dorst en Molenschot. Transitie kan ook hier het overlevingsperspectief van het Ulvenhoutse Bos verbeteren.

Graag blijven wij via de parallelle informatie vanuit het GGA betrokken bij de voortgang van dit voor het overleven van het Ulvenhoutse Bos zo belangrijke project. Vanwege het ontbreken van rechtstreekse inbreng van natuur- en milieuverenigingen in het GGA overleg is door gedeputeerde voor natuur mevr. Hagar Roijackers besloten tot dit parallelle overleg via De Groene Koepel en piekbelastersgroep.

Wij vertrouwen er op dat spoedig de participatie een volwassen vorm zal kunnen krijgen met een evenwichtige deelname van belanghebbenden zoals o.a. bedoeld in de Omgevingswet.

namens de Milieuvereniging De Groene Koepel

voorzitter

Correspondentie via email: milieuverenigingdegroenekoepel@gmail.com

Cc:

Provinciale Staten van Noord Brabant

Gedeputeerde Staten van Noord Brabant

Gemeenteraad Gilze en Rijen

College van Burgemeester en Wethouders Gilze en Rijen

Gemeenteraad Oosterhout

College van Burgemeester en Wethouders Oosterhout

Gemeenteraad Alphen-Chaam
College van Burgemeester en Wethouders Alphen-Chaam
Gebiedgerichte Stikstof Aanpak Ulvenhoutse **Bos ()**.